Triple C: complex gedrag vraagt om anders denken, anders kijken en anders doen

Binnen de langdurige zorg zien we steeds meer cliënten die naast een verstandelijke beperking complexe uitdagingen hebben op het gebied van gedrag. Om ook in de toekomst aan hun zorgvragen te voldoen, is een andere benadering op termijn onvermijdelijk. Koraal is daarom gestart met het geleidelijk invoeren van Triple C, een behandel- en begeleidingsmodel dat kijkt naar de menselijke behoefte achter complex gedrag. Waar komt het gedrag vandaan en wat geeft een cliënt ermee aan?

Binnen Koraal locatie St. Anna wordt Triple C ingevoerd bij de doelgroepen LVB+ en EVB+. Daarbij gaat het om anders denken, anders kijken en anders doen. Begeleider Marit Rutten en bewoner Johois van woongroep Schoolhof 2-4 (LVB+) vertellen wat deze andere benadering in de dagelijkse praktijk betekent.

Triple C staat voor Cliënt, Competentie en Coach. De methodiek gaat ervan uit dat moeilijk verstaanbaar gedrag een signaal is van een onderliggende behoefte. Marit Rutten volgde met haar collega's van Schoolhof 2-4 een intensieve Triple C-training. "Triple C gaat uit van het mensgerichte", vertelt ze. "Niet het corrigeren of in goede banen leiden van gedrag staat centraal, maar juist het kijken naar behoefte. Wat iemand nodig heeft, verschilt per persoon. Dat betekent dat je niet iedereen op dezelfde manier kunt benaderen en ondersteunen. Maar bij Triple C is de basis gelijkwaardig: een omgeving met onvoorwaardelijke steun binnen dezelfde kaders. Maar hoe je iemand daarbinnen benadert en ondersteunt, dat blijft maatwerk."

Samen dezelfde basis

Onvoorwaardelijke steun betekent dat begeleiders beschikbaar en betrokken blijven, ook wanneer het moeilijk wordt. Afspraken en grenzen bieden houvast en voorspelbaarheid. Het hele team moet daarom vanuit dezelfde uitgangspunten werken. Marit: "Triple C gaat niet alleen over luisteren naar wat de cliënt nodig heeft. Het gaat er ook om dat je samenwerkt als team en dezelfde betrokkenheid biedt." Na een escalatie bespreken begeleiders nu vaker wat er gebeurde en wat er achter het gedrag

Marit Rutten: "Als je maar lang genoeg positief stimuleert en een omgeving van veiligheid, vertrouwen en steun creëert, dan komen de resultaten op termijn echt wel."

kan hebben gezeten. Zo leren ze van elkaar en ontstaat eenheid in de begeleiding. "Niet alleen cliënten ontwikkelen competenties, ook wij leren voortdurend van wat er in de praktijk gebeurt."

Een thuis waar je mag zijn

Binnen Triple C staan menselijke waarden centraal: ik ben oké, jij bent oké, iedereen mag er zijn. Dat is ook zichtbaar in de metamorfose van Schoolhof 2-4. De groepswoning is de afgelopen maanden volledig opgeknapt en heeft weer een huiselijke uitstraling. Johois is blij met de verandering. "Toen we terug verhuisden, vond ik het mooi uitzien." Voor hem zijn ook de mensen belangrijk die de woning tot een thuis maken. Dat is niet voor iedere cliënt vanzelfsprekend. "Je kunt het hier wel mooi inrichten, maar je moet het ook zelf gezellig proberen te maken", zegt Johois. Inmiddels hebben cliënten, begeleiders en collega's tijdens een gezellige barbecue feestelijk stilgestaan bij de heropening van Schoolhof 2-4. Het was een mooi moment om elkaar te ontmoeten en samen stil te staan bij de vernieuwe plek. Met zulke momenten hopen begeleiders dat cliënten zich steeds meer betrokken en prettig voelen en er samen een plek van maken waar iedereen mag zijn.

Leren door te doen

Ook op de Campus, de dagbestedingsplek voor jongvolwassenen met LVB+, zijn de uitgangspunten van Triple C zichtbaar. Johois werkt er nu ongeveer een jaar, drie dagen per week. Hij mag er oefenen, fouten maken en opnieuw proberen. Johois vertelt: "Eerst was het: wil ik niet, kan ik niet. En nam de leiding bijvoorbeeld taken van me over. Tegenwoordig heb ik wel meer vertrouwen in

mezelf. Dat komt denk ik door de ondersteuning die ik krijg." Het perfecte resultaat is niet het belangrijkste. "Als ik iets moeilijk vind, dan mag ik het blijven proberen totdat het uiteindelijk wel lukt. En de begeleiders zeggen: je mag ook zien dat iets door mensen is gemaakt. We zijn geen machines of robots." Zo ontstaan succeservaringen die vertrouwen geven en helpen nieuwe competenties te ontwikkelen.

Lange adem

De invoering van Triple C betekent niet dat we op korte termijn grote stappen vooruit mogen verwachten. Cliënten hebben soms al jarenlang - vanuit een traumatisch verleden - bepaalde patronen ontwikkeld. Vooruitgang gaat daarom met kleine stappen: soms gaat het beter, soms is er een terugval. Dat hoort bij het proces. Juist dan moeten begeleiders blijven aansluiten, beschikbaar blijven en opnieuw beginnen.

Marit: "Als je maar lang genoeg positief stimuleert en een omgeving van veiligheid, vertrouwen en steun creëert, dan komen de resultaten op termijn echt wel. Het is een kwestie van volhouden en erin blijven geloven." Dat is belangrijk, want jongvolwassenen zoals die op Schoolhof 2-4 hebben nog een groot deel van hun leven voor zich. Koraal leidt daarom steeds meer medewerkers op in Triple C. Daarnaast worden

Een fijne, verzorgde omgeving draagt bij aan een gevoel van veiligheid en vertrouwen. Daarom is ook de inrichting van Schoolhof 2-4 onderdeel van de nieuwe aanpak.

medewerkers opgeleid tot interne trainers, zodat zij de Triple C-training in de toekomst ook zelf binnen Koraal kunnen verzorgen.
Zo kan de methodiek zich verder ontwikkelen en verspreiden binnen de organisatie. Het doel: cliënten ondersteunen bij een gewoon en betekenisvol leven, met ruimte voor relaties, ontwikkeling, plezier en eigen regie. ■

Kort samengevat

- Koraal gaat werken met Triple C: een nieuwe manier om cliënten met moeilijk gedrag te begeleiden.
- Begeleiders kijken niet alleen naar gedrag, maar vooral naar de behoefte erachter.
- Duidelijke afspraken, veiligheid en vertrouwen zijn belangrijk. Het hele team werkt vanuit dezelfde basis.
- Cliënten krijgen ruimte om te oefenen, fouten te maken en nieuwe dingen te leren
- Verandering kost tijd. Met geduld, steun en vertrouwen kunnen cliënten stap voor stap groeien naar een betekenisvol leven.